

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 830

van **SUZY WOUTERS**

datum: 20 augustus 2021

---

aan **WOUTER BEKE**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Fouten adoptieprocedure - Herstel en rechtzetting (2)

Op 18 juni 2021 stelde ik reeds een schriftelijke vraag (nr. 742) over het rechtzetten van fouten in de adoptieprocedure. Begin dit jaar verscheen het rapport 'Ontelbare jaren een kind verwachten' van de Vlaamse Ombudsdienst. Het rapport bracht enkele fouten aan het licht in het adoptieproces, waardoor tot op heden enkele verzoekers nog steeds op een rechtzetting wachten.

In het kader daarvan heb ik nog enkele bijkomende vragen.

1. In zijn antwoord gaf de minister cijfers over het aantal kinderen dat geplaatst is in een heterogezin omdat dit een specifieke wens was van de afstandsmoeder, voor het jaar 2019 en 2020.

Kan de minister de cijfers hieromtrent meedelen van het jaar 2015, 2016, 2017 en 2018? Gaag opgesplitst per jaar.

2. Hoe evalueert de minister die cijfers?

3. Cijfers die eerder door het Vlaams Centrum voor Adoptie (VCA) gepubliceerd werden over het aantal heterokoppels dat versneld mocht doorstromen, geven het volgende aan: in 2016: 32 extra heterokoppels; in 2017: 37 extra heterokoppels; in 2018: 41 extra heterokoppels en in 2019: 14 extra heterokoppels.

Waarom heeft de minister in 2020 toen hij daarvan op de hoogte werd gebracht geen onderzoek ingesteld?

4. Het VCA was zeker sinds 2016 ervan op de hoogte dat de volgorde op de wachtlijst niet correct verliep. Daarnaast is het VCA al sinds 2017 op de hoogte van andere onregelmatigheden op de wachtlijst.

Kan de minister toelichten hoe het komt dat er toen niet meteen is ingegrepen en dat er pas maatregelen zijn genomen na de zomer van 2020?

5. In zijn antwoord gaf de minister aan dat vanuit de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin recentelijk de vraag gesteld werd aan de Vlaamse Ombudsdienst om te herbekijken op welke manier herstel eventueel toch mogelijk zou kunnen zijn.

Wanneer zou dit onderzoek worden afgerond?

6. In zijn antwoord gaf de minister aan dat op vijf koppels na de wachtlijst correct is samengesteld.

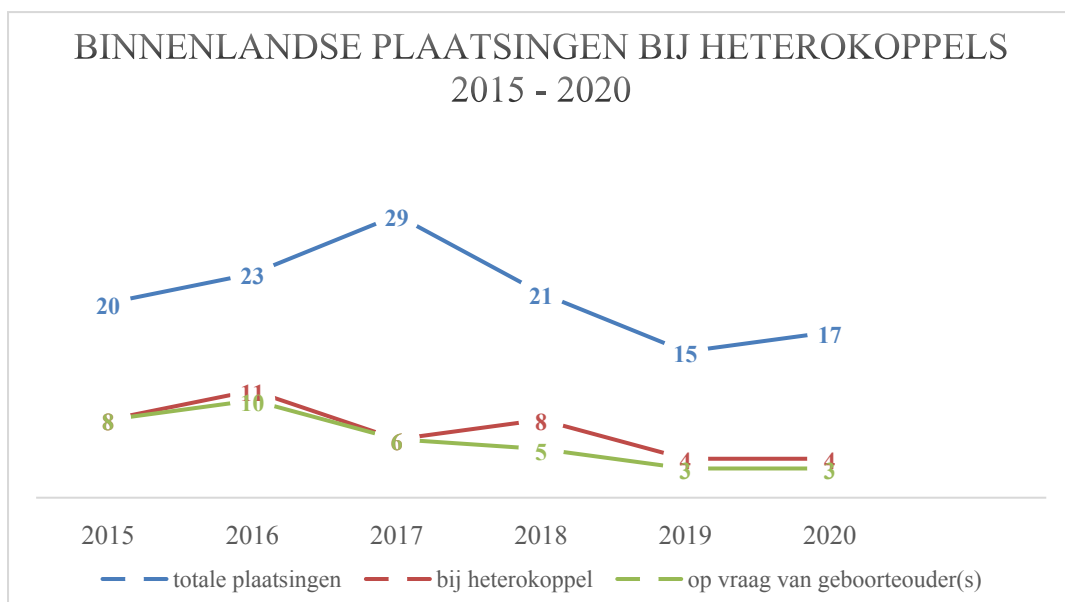
Is het dan niet gemakkelijk om te bekijken wat het effect van een rechtzetting precies zou betekenen als het 'maar' om vijf koppels gaat?

ANTWOORD

op vraag nr. 830 van 20 augustus 2021

van **SUZY WOUTERS**

1. Aantal plaatsingen bij heterokoppels op vraag van geboorteouder(s): 2015-2018
  - 2015: 20 binnenlandse plaatsingen, waarvan 8 bij een heterokoppel. In 8 van deze 8 dossiers was dit de wens van de geboorteouder(s).
  - 2016: 23 binnenlandse plaatsingen, waarvan 11 bij een heterokoppel. In 10 van deze 11 dossiers was dit de wens van de geboorteouder(s).
  - 2017: 29 binnenlandse plaatsingen, waarvan 6 bij een heterokoppel. In 6 van deze 6 dossiers was dit de wens van de geboorteouder(s).
  - 2018: 21 binnenlandse plaatsingen, waarvan 8 bij een heterokoppel. In 5 van deze 8 dossiers was dit de wens van de geboorteouder(s).
  - Ik kreeg van Adoptiehuis ook de cijfers voor de eerste helft van 2021: hier gaat het voorlopig om 14 plaatsingen, waarvan 6 bij een heterokoppel. In 6 van deze 6 dossiers was dit de wens van de geboorteouder(s).
2. Van de 125 binnenlandse plaatsingen tussen 2015 en 2020, waren dat er 47 bij een heterokoppel. 41 keer was dit op vraag van de geboorteouder(s). Uitgedrukt in percentages gaat het om 87% van de plaatsingen bij heterokoppels en om 32% van het totale aantal plaatsingen. Gerichte doorstroom van heterokoppels toont hier dus zeker zijn noodzakelijkheid aan. We zien wel een daling in de vraag naar specifieke plaatsingen bij heterokoppels, maar we zien die zelfde daling ook in het totale aantal plaatsingen, dus ook dit blijft min of meer in verhouding, met uitzondering van 2017.

3. Net zoals bij de berekening van het aantal kandidaat-adoptanten dat mag doorstromen naar de voorbereiding (instroombeheer), moeten we ook bij de berekening van het aantal heterokoppels dat gericht mag doorstromen rekening houden met de uitval van kandidaat-adoptanten die:
  - hun procedure stopzetten;

- ☐ hun procedure tijdelijk on hold zetten (zwangerschap, werk, verhuis, familiale omstandigheden, ...);
- ☐ een advies met uitstel krijgen tijdens het maatschappelijk onderzoek (6 tot 18 maanden);
- ☐ een negatief advies krijgen van de dienst voor maatschappelijk onderzoek en waar ook de rechter dit advies volgt en hen niet geschikt verklaart.

De gemiddelde uitval van kandidaat-adoptanten die starten met de voorbereiding en uiteindelijk hun geschiktheidsvonniss behalen ligt op 49,66%

4. Er zijn al eerder maatregelen genomen na de aangemaakte adoptieprocedure in 2016. Kandidaat-adoptanten mogen zich enkel aanmelden bij Adoptiehuis voor een bemiddelingsovereenkomst wanneer andere kandidaat-adoptanten met een gelijkaardige aanmeldingsdatum de toelating kregen om in te stromen naar de voorbereiding. Door de toenemende wachttijd bij het maatschappelijk onderzoek en daardoor ook de langere totale duurtijd van de geschiktheidsprocedure, bleek deze maatregel niet voldoende en daarom is deze verstrengd in 2020.
5. De vraag die vanuit de commissie zou gesteld worden aan de Vlaamse Ombudsdienst is de bevoegdheid en de verantwoordelijkheid van de commissie. Ik heb geen zicht op de vraag en stand van zaken van dit onderzoek.
6. De Vlaamse Ombudsdienst en het Vlaams Centrum voor Adoptie zijn van oordeel dat oplossingen/rechtzettingen voor bepaalde kandidaat-adoptanten op de huidige wachtlijst niet mogelijk zijn zonder opnieuw andere kandidaat-adoptanten te raken in hun gerechtvaardigd vertrouwen en zonder opnieuw chaos te creëren op de wachtlijst. Men geeft aan dat dergelijke chaos moet worden vermeden, omdat dit niet in het belang is van de kinderen die worden afgestaan ter adoptie.

Er is geen standaarddoorlooptijd voor voorbereiding en screening, waardoor er dus ook geen maatstaf is voor gelijke behandeling, ook als je trajecten waar mensen onrechtmatig gebruik hebben gemaakt van gerichte instroom buiten beschouwing laat.

Desondanks dat het slechts om een handvol kandidaat-adoptieouders gaat, is de impact op alle kandidaat-adoptanten die reeds op de wachtlijst staan te groot.